

Mexikanski vojaki so se upri in sklenili zvezo s Villo.

Mestno novica.

Konvencija društvenih zastopnikov za Narodni Dom je končana. Dokaz jugoslovske zavesti.

—V sredo ob 11. zvečer je bila zaključena konvencija društvenih zastopnikov onih slovenskih društev, ki so sklenila, da postavijo Slovenski Narodni Dom. Pri zborovanju, v sredo so se sprejela še razna pravila in se je dajalo navsote izvoljenemu direktoratu, katere naj se ravna pri svojih poslih. Zaključek je bil nad vse ugoden. Društva so enim misli, da se mora podjetje čimprej skloniti, Dasi bo vzelo še mnogo poizrtvovalnosti in dela, vendar pa kadar vidimo tako edinost, zadovoljnost in poizrtvovalnost med članj društva, ki reprezentirajo svojih 5000 oseb, je vsakomur znano, da je uspeh tu. Konvencija je sijajno dokazala, da je bratska v misljenju, ker sprejelo se je tudi hrvaška in srbska društva k podjetju k skupnemu delu za Slovenski Narodni Dom. Natančneje o tem priobčimo tedaj, ko nam pošlje odbor zapisnik, ki bo priobčen ves v našem listu, da se širša javnost seznanila o sklepih in določilih društvenih zastopnikov. V resnici je treba izreči poizrtvovalnim možem iskreno zahvalo za njih složno in bratsko delo na konvenciji. Sedaj pa vsi skupaj z združenimi močmi na delo!

—Navodilo onim, ki gredo v soboto dopoldne po prve ali druge državljanske papirje: Zeleti je, da se prosilci razdelijo. Eni naj gredo na sodnijo Zvezdenih držav na pošti, drugi pa na sodnijo ob jezeru. S tem se prepričaj, da ne bo prevelik drenj na enem prostoru. Kdor hoče, naj gre na United States Court na pošti, kdor hoče naj gre na Common Pleas sodnijo. Preskrbeli smo, da bodo na obeh sodnih državna izpraševalca, da se opravi vse obredno. Oni, katerim smo prošnje spisali 10. marca in jih poslali v Washington, naj gredo le v tem slučaju na sodnijo, če so dobili karte iz Washingtona. Vsi pa, ki so prišli v Ameriko pred 29. junijem 1906, lahko sližejo prošnjo takoj, ne da bi se kaj pošiljalo v Washington.

—Iz tožbe, katero je naperil državni pravnik v Youngstownu, ne bo najbrž nič. Kakor znano, so bili obtoženi magnati jeklenega trusta, da so sleparili delavce pri plačah in da so se združili v trust, da so lahko diktirali cene. Sedaj so pa prišli odvetaški trust pred sodnijo in zahtevali, da se jim natančno dokaže, kdaj so to delali, in sodnik Anderson jim je svetoval, naj vložijo tozadevno zahtevo, nakar se bo odločil. Tako bodo trustarski magnati najbrž odšli svobodni in brez kazni.

—Superintendent Lakeside bolnišnice, dr. Warners, je poslal županu statistiko, da odkar so odpravljene v Clevelandu nemoralne hiše, da se je spolna bolezen jako zmanjšala. Tekom osmih mesecev, ko so bile dotične hiše v Clevelandu odprte, so imeli v Lakeside bolnišnici 153 bolnikov za spolnimi boleznimi. Odkar so hiše odpravljene, se je prijavilo le 57 teh bolnikov.

—Vožnja z avtomobili bo kmalu tako draga, da se bo teško plačevala. Obiljujejo nam da bo gorafin veljal v poletju 45 centov galona.

—Rojaki, od vas je odvisen napredek lista. Vi ste steber, ki

držite vse. Na vas ponovno upeliramo, da podpirate trgovine, ki priobčujejo oglase v našem listu. Povejte trgovcem, kjer kaj kupite, da ste videli njegov oglas v našem listu. Podpirajte te zavedne trgovce. Ne podpirajte onih, ki nečejo podpirati slovenskega lista. Naročniki, vi ste naša največja pomoč, na vas se zanašamo, da nam pomagate. Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v našem listu.

—V ponedeljek, 27. marca se bo pri zborovanju mestne postavodaje razpravljalo o kopalnici in dizpenzariji za 23. varde. Poseben odbor trgovcev bo navzoč, ko se bo brala resolucija za kopalnice. Kot izvemo od councilmana 23. varde, Mr. Adam Damma, je precej prilike in ugodnosti, da se bo kopalnice za 23. varde pridobilo.

—East Ohio Gas Co. plinova družba, ki preskrbuje za Cleveland plin, je v sredo odzvela plin sledečim tovarnam: American Steel & Wire Co. Upson Nut Co. National Carbon Co. Otis Steel Co. Mnogo delavcev je bilo radi tega brez dela. Tovarnam se je odvzel plin, ker se je družba bala, da bo zopet zmanjkalo plina v privatnih stanovanjih. Mestni svet bo sedaj odločil, da mora imeti plinova družba vselej 8 unč plinovega pritiska, ali pa zgubi pravico dobave za plin v Clevelandu.

—Najbrž bomo zopet glasovali, da mesto prekupi lastnino družbe pocestne železnice. Kompanija se nahaja v neprestanem prepiru z uslužbenci, stroški se radi zapravljivosti kompaniji ne prestano množijo, in če bo šlo tako dalje, bomo že tokom deset mesecev prisiljeni plačevati 5 centno vožnjo. Mestni councilman Reynolds iz 10. varde je predlagal, da mesto upelje vožnjo z avto-omnibus, ako hoče kompanija upeljati 5 centno vožnjo. S tem se bo kompanijo prisililo, da zniža vožnjo.

—Oglasi, ki so priobčeni v listu, morajo biti pošteni in resnični. Ljudstvu se mora v resnici to dati, kar se mu ponuja. Ugledni trgovci trpijo radi oglasov nezanesljivih trdk, ki drugače oglašujejo in drugače dobro prodajajo. Mi skrbimo, da so v našem listu vsi pošteni oglasi, in kdor bi kaj škodo trpel, naj naznani nam, da se znamo ravnati.

—Iz tožbe, katero je naperil državni pravnik v Youngstownu, ne bo najbrž nič. Kakor znano, so bili obtoženi magnati jeklenega trusta, da so sleparili delavce pri plačah in da so se združili v trust, da so lahko diktirali cene. Sedaj so pa prišli odvetaški trust pred sodnijo in zahtevali, da se jim natančno dokaže, kdaj so to delali, in sodnik Anderson jim je svetoval, naj vložijo tozadevno zahtevo, nakar se bo odločil. Tako bodo trustarski magnati najbrž odšli svobodni in brez kazni.

—Superintendent Lakeside bolnišnice, dr. Warners, je poslal županu statistiko, da odkar so odpravljene v Clevelandu nemoralne hiše, da se je spolna bolezen jako zmanjšala. Tekom osmih mesecev, ko so bile dotične hiše v Clevelandu odprte, so imeli v Lakeside bolnišnici 153 bolnikov za spolnimi boleznimi. Odkar so hiše odpravljene, se je prijavilo le 57 teh bolnikov.

—Vožnja z avtomobili bo kmalu tako draga, da se bo teško plačevala. Obiljujejo nam da bo gorafin veljal v poletju 45 centov galona.

Submarini za tovarni promet.
Berolin, 22. marca. Nemški trgovski trgovi se resno bavijo z idejo, da ustanovijo takozvano "Hamburg-American Submarine Line", da se s tem rešijo angleške blokade in skušajo trgovati z Ameriko. Nemški inženirski trgovi so prepričani, da bo v bližnji bodočnosti mogoče, da se zgradijo velikanski submarini, ki bodo vozili nemške proizvode v Ameriko in iz Amerike potrebni živeži in hrano. S tem menijo Nemci uničiti angleško blokado in postati svobodni glede pomorske trgovine. Najbolj moderni nemški submarini nosijo že teže 5000 ton, in lahko brez vsake pomoči plovejo iz Hamburga v Ameriko. Kakor hitro pride tak submarinski trgovski parnik preko angleške blokade, plove lahko na odprtem morju na površini. Submarini bi naredili 12 milj na uro, in s kapitalom \$250.000. 000 bi se dalo narediti sto ogromnih submarinskih trgovskih parnikov.

Velik ogenj v Zeebrugge.
Amsterdam, 23. marca. Sem so dospela poročila, da je nemška pomorska postojanka Zeebrugge v Belgiji v ognju. To postojanko je napadlo pred tremi dnevi 65 zavezniških zrakovplovov, ki so tri ure bombardirali nemško vojni pristanišče. Nemci pridejo iz skrivališča. Kodanj, 23. marca. Nemci so podminirali vso dansko obalo, kakor tudi dohod in izhod iz Severnega morja v Baltsko morje. S tem je prisiljen vsak nevtralen parnik, da se oglasi pri nemških patrolnih ladjah na obeh koncih podminiranega obrežja. Danski listi trdijo, da vedo iz gotovih poročil, da nameravajo Nemci v varstvu teh min s svojim bojnim brodom-jem planiti na široko morje in se razkropiti po vseh morjih, kjer bi uničevali angleške in francoske trgovske parnike.

Rusi napredujejo v Perziji.
London, 23. marca. Reuterjeva brzojavka iz Teherana naznana, da so prišli ruski vojaki v Ispahan, staro prestolico perzijskega kraljeva. Ispahan je eno najbolj poglavitnih mest Perzije, in šteje 80.000 prebivalcev. Nahaja se 218 milj južno od Teherana.

Bulgari proti Rumuncem.
Milan, Italija, 22. marca. Brzojavka iz Bukarešte naznana, da se bulgarska armada pripravljala za obrambo bulgarske meje proti Rumuncem. Bulgarsko časopisje dnevno napada rumunsko vladno, in položaj med obema državama je jako slab.

Grška preganja Italijane.
Pariz, 22. marca. Laške čete se po lastne severnega dela grške pokrajine Epirus, toda vojaški poveljnik je povedal Italijanom, da nemudoma zapustijo grško zemljo. Laški poveljnik je prošil 24 ur odloga, da se domeni s svojo vlado, in tekem 24 ur potem so Italijani odšli.

Laški boji okoli Gorice.
Rim, 23. marca. Laško uradno poročilo se glasi: Na fronti iz Rovereta do gorških hribov, neprestano sovražnik napada laške postojanke. Včeraj smo vse avstrijske napade odbili. Avstrijci trošijo streljivo v ogromnih množinah. Avstrijske postojanke pri koroski meji so bile včeraj od našega ognja hudo poškodovane. Pri Roveretu so Avstrijci zasedli naše postojanke, toda smo jih s pomočjo artilerije nemudoma vrgli iz njih. — Avstrijsko poročilo o bojih na Primorskem se glasi: Pri goriškem mostišču so Avstrijci včeraj zažgali laške postojanke pri Podgori. Po-

škodne je avstrijska artilerija obstreljevala laške postojanke pri mostišču. Število ujetih Italijanov znaša 925 in zajedno smo zaplenili sedem strojnih pušk. Več laških napadov pri Mrzlem Vrhu in Kraju je bilo odbitih. Pri Rambonu so Avstrijci zajeli 145 Italijanov in dve strojni puški.

Silna ruska ofenziva.
London, 23. marca. Najbolj važna novica iz evropskega bojišča dones je silna ruska ofenziva proti Nemcem v Dvinsk pokrajini, kjer Nemci beže s svojimi polki pred prodirajočimi Rusi. Rusko vrhovno poveljstvo hoče na vsak način prisiliti Nemce, da odnehajo z napadi na Verdun. Da je položaj na rusko-nemski fronti jako resen, naznana tudi nemška uradna poročila.

Boji noč in dan.
Boji med Rusi in Nemci postajajo vsako uro silnejši in se vrše brez prenehanja noč in dan. Najhujši boji se vrše severno od mesta Postavy, kjer so Nemci svoje pozicije silno utrdili. Rusi so zasedli tri vrste nemških strelnih jankov, in Nemci so se umaknili za potrebo miljo iz svojih postojank. Rusi poročajo, da so prodri skozi trojno vrsto nemških žičnih ovir, katere so osvojili kljub silnemu nemškemu prizadevanju, da bi Ruse vrgli nazaj s pomočjo strupenih plinov.

Turki se umikajo.
Iz Kavkaškega bojišča se poroča, da se Turki vedno umikajo pred ono rusko armado, ki prodira zapadno od Erzeruma. Ruska armada je osvojila turško trdnjavo Erzizak, sto milj zapadno od Erzeruma.

Rusi pri Črnovicah?
Amsterdam, 23. marca. Glasoma neuradne brzojavke iz Rima, so Avstrijci pobegnili iz Črnovic, glavnega mesta Bukovine. Boji med Avstrijci in Rusi na bukovinski meji in ob reki Dnjestru postajajo vedno hujši. Včerajšnje avstrijsko uradno poročilo prizna, da so se morali Avstrijci umakniti iz svojih močnih postojank pri Uscienzo, severno od Bukovine. Vojaški kritiki so mnenja, da bo ruska ofenziva prisilila Nemce zapustiti fronto pred Verdunom. Poročila, da so Črnovice v ruskih rokah, se niso potrjena.

Velika turška ladja potopljena.
Petograd, 23. marca. Veliki nemški parnik Esperanza, ki je sedaj v turški službi na Črnem morju, Esperanza, ki nosi 7000 ton, je bila včeraj potopljena od neke ruske bojne ladje v Črnem morju. Ladja je bila nalozena z živi za turško prebivalstvo v Carigradu. Vsa posadka je bila od Rusov ujeta. Brzojavke poročajo, da je bilo potopljenih tudi več turških jadmric.

Portugalsko mišljenje o vojaki.
Lizbona, 23. marca. Bernardino Machado, predsednik portugalske republike, se je danes izjavil: Če bi Nemčija se danes izjavila, da jo bo njena lastna vojaška vlada zadušila, tedaj bi ne. Nemško ljudstvo je zapeljano od svoje vojaške vlade. Nemčija takoj odnehala od vojke. Kakor hitro pride ta zavest, bo za Nemce veliko boljše. Glede Amerikancev se je izjavil portugalski predsednik, da imajo občudovanja vredno vladno, in da se v resnici borijo za svobodo in človekoljubnosti v današnji vojni.

Umrli je na Dobu pri Domzalah ondotni trgovec, posestnik in gostilničar Anton Peterlin ml. v starosti 53 let.

Meksikanske čete se puntajo.
El Paso, 23. marca. Privatna poročila, ki so danes dospela sem, potrjujejo poročila, da je meksikanski general Luis Herrera se pridruži četam bandita Villa. S tem je priklopela meksikanska kriza na vrhunec, in najbolj resne posledice znajo postati za Zvezdine države. General Herrea je zapovedal 3000 meksikanskim vojakom, katere vse je pridobil na svojo stran, da so se uprli vladi začasnega meksikanskega predsednika Carranza in proti Zjed. državam.

Villa je zasedel Torreón.
Iz Chihuahua se poroča, da so banditske čete pod vodstvom razbojnika Ville zasedle važno meksikansko mesto Torreón. Poroča se, da je vsa severna Meksiko proti Zjed. državam in da se pripravila velikanska vstaja proti Amerikancem. Tako težaven je postal položaj, da je ameriška vlada sklenila razorožiti vse meksikanske prebivalce v Ameriki, posebno na meji. Vso noč so prebivalci mesta El Paso v državi Texas pričakovali, da jih napade močna četa Villovih banditov. 300 ameriških vojakov je stalo vso noč na straži s strojnimi puškami. Policija v tem mestu je dobila puške, da pomaga v slučaju potrebe vojaštvu.

Vsi Meksikanci morajo biti razoroženi.
Državni uradniki v Texas, New Mexico in Arizona so poslali v Washington nujno prošnjo, naj ameriška vlada nemudoma odda povelje, da se razoroži vse Meksikance na meji, in da se podeli ameriškim vojakom pravice, da smejo iskati po hišah Meksikancev, če imajo kje orožje skrito. Ameriška vlada v Washingtonu se upira takemu podvzetju, ker je mnenja, da se bo napačno tolmačilo v Meksiki, in da se ves meksikanski narod dvigne proti Amerikancem. Toda državni uradniki v Washingtonu se upira takemu podvzetju, ker je mnenja, da se bo napačno tolmačilo v Meksiki, in da se ves meksikanski narod dvigne proti Amerikancem. Toda državni uradniki v Washingtonu se upira takemu podvzetju, ker je mnenja, da se bo napačno tolmačilo v Meksiki, in da se ves meksikanski narod dvigne proti Amerikancem. Toda državni uradniki v Washingtonu se upira takemu podvzetju, ker je mnenja, da se bo napačno tolmačilo v Meksiki, in da se ves meksikanski narod dvigne proti Amerikancem.

Napad na El Paso.
Ameriške vojaške oblasti pričakujejo napada na El Paso, ki leži v državi Texas in ravno nasproti meksikanskemu mestu Jaurez. V mestu Jaurez se nahaja kot poveljnik general Gavira, ki je pristal vojnega ministra Obregonu in sovražnik Amerikancev, dočim je mestni župan v Jaurezu pristal Carranza in prijatelj Amerikancev. V ameriskem mestu El Paso pa živi najmanj 35.000 Meksikancev in vse mestno prebivalstvo šteje 71.000 oseb. Ako se v službi rabuke med Meksikanci slednji postajajo arzenalov, nastane strašen pokolj. Vojaške oblasti v El Paso so zapre vsakega Meksikanca, ki je hujskal svoje rojake na revolucijo.

Meksikanci proti Amerikancem.
Policija in detektivski so včeraj prišli in zaprli kakih dvajset voditeljev meksikanske vstaje. Med drugimi je bil prijatelj nek Melohor Herera, brat meksikanskega generala Luis Herrera, ki se je spuntal s svojimi vojniki proti vladi in prestopil na stran Ville.

Revolucija v Chihuahua.
V meksikanski državi Chihuahua je nastala revolucija proti Carranza, in meksikanska vlada je izgubila vso kontrolo v tem mestu. Amerikanci, katerim je položaj znan, trdijo, da

ne bo dolgo trajalo, ko se bo tudi država Sonora pridružila revolucijskemu gibanju, ker usteši obljubeje upornikom mnogo plena od strani Amerikancev, če se pridružijo revoluciji. Meksikanski vojni minister Obregon ima mnogo pristašev v Sonori, in vsi vojaški poveljniki v tej državi so na strani Obregonu in se lahko vsak trenutek pridobijo, da zapustijo vlado in stopijo na stran Villove razbojniške čete. Položaj v Meksiki je tak, da se je mnogo Amerikancev izjavilo, da je bolj varno, če se takoj napove vojska Meksiki, kot da bi se živelo v negotovih razmerah.

Razni dogodki v Meksiki.
El Paso, 23. marca. Glavni dogodki dneva v meksikanski zemljavi so sledeči: 5000 meksikanskih vladnih vojakov se je uprlo vladi in njih poveljnikom ter so se pridružili uporniku Villi. General Luis Herrera se je z 2000 vladnimi vojniki pridružil Villi. Ameriški poveljnik v Meksiki, general Pershing se je s silo polastil meksikanske železnice v Chihuahua, in meksikanski začasni predsednik Carranza je proti temu protestiral. Polkovnik Cano, ki za poveljuje vladnim četam, ki so se včeraj bojevale z Villovimi banditi, je prestopil na stran Villa. Nekaj časa se je boril z Villom na odprtem polju, potem je pa hipoma prestopil na stran Ville. Villa je zakričal polkovniku Cano, da se meksikanski bratje ne smejo boriti med seboj. To je upljivalo.

Vsa ameriška armada v Meksiko.
Iz Washingtona se poroča, da se odpošlje čim najhitreje vsa ameriška armada v Meksiko, razven, kar se neobhodno potrebuje na Filipinskem otokuju in na Panamskem prekopu. Kakih 70.000 vojakov bo na ta način v Meksiki ali ob meji.

Ameriški zrakovplovci.
San Antonio, Tex., 23. marca. Osem ameriških zrakovplovov, ki so odšli s prvo ameriško ekspedicijo v Meksiko, je poabljenih že nad polovico. Trije zrakovplovci so dobili tako teške poškodbe, da niso za nobeno rabo več, dočim je en zrakovplov v popravju. General Pershing razpolaga sedaj le s štirimi zrakovplovci. Poročnik Gorrell od zrakovplovnega oddelka je zašel na ozemlje, kjer se nahajajo Villovi pristaši in boje se, da je bil ujet in ubit od bandita Ville.

Prostovoljci na službo?
Kongresman Sullivan je predlagal včeraj v kongresu, da se da predsedniku dovoljenje, da sme takej poklicati 50.000 prostovoljcev za službovanje v ameriški armadi napram Meksiki. Predlog bo jutri sprejet.

Ameriški vojaki trpijo.
El Paso, 23. marca. Saržent Harrison, ki leži v tukajšnji bolnišnici, ker je nevarno obolev, je pripovedoval: Ko so ameriški vojaki prestopili ameriško mejo, so silno trpeli radi vročine. Vročne sonce je neusmiljeno pripekalo. Nobene sapice ni bilo od nikoder. Drugi dan pa se je dvignil velik veter, ki je prišil ogromen prah ameriškim vojakom v oči. Mnogo vojakov je z zavezanimi očmi jahalo naprej. Po dveh urah pohoda so zgedali obrabi vojakov kot indijanski obrabi, ki so po barvani za bojni pohod. Dokler je moglo oko zreti, niso videli ničesar drugega kot oblake prahu.

Nesreče pri ameriški armadi.
Columbus, N. Mex., 23. marca. Sem so danes pripeljali na transport šestnajst ameriških vojakov, ki so spotoma obolevli. Treh vojakov se je prijelja plju-

čnica, dva sta dobila mrzlico in nekaj jih je radi vročine popadalo s konj in so si zlomili ali zvinili noge. V mestih ob meji postavljajo začasne bolnišnice, ker pričakujejo, da bo v kratkem dospelo še več ameriških vojakov ranjenih ali pa obolelih.

Ameriške vojne ladije v Meksiko.
Križarke New Orleans in Kentucky so dobile danes povelje, da nemudoma odplovejo v El Carmen, Yucatan. Oddelki pacifičnega brodogoja je pripravljen, da odplove vsako uro. V mornariškem oddelku ameriške vlade se dela noč in dan. Kriza z Meksiko postaja vsak trenutek ostrejša.

Vila premagan.
El Paso, Tex., 24. marca. Andreas Garcia, tukajšnji meksikanski konzul, se je izjavil, da je bil bandit Villa pri Santa Gertrudes napaden od vladnih čet in poražen. Na bojišču je pustil več mrtvih in ranjenih ter kakih 100 konj, nakar je pobegnil.

Orožje za Arizono.
Guverner države Arizona, George Hunt, je poslal nujno brzojavko na vojnega tajnika, naj se mu nemudoma pošlje 3000 pušk in 300.000 nabojev, da razdeli to orožje med prostovoljce, ki so se priglasili, da stražijo mejo.

Villa beži v gore.
El Paso, 23. marca. General Gavira, poveljnik mesta Jaurez, je sprejel danes natančneje poročila o bitki med Villom in meksikanskimi četami pri Mismiqua. Villa se je s svojimi pristaji boril več ur, končno je pa zbežal v gore. Šest meksikanskih čet ga zasleduje od juga in vzhoda, dočim prihajajo od severa in zahoda Amerikanci. Villa si je zbral neko mesto, kjer zbira nove rekrute za armado; nadalje so vse kolonije ob potu, kjer hodi Villa oplenjene, da s tem plenom preživlja svoje čete. Potrjeno je tudi, da je meksikanski general Herrea prestopil na stran Ville z 2000 dobro oboroženimi ljudmi.

Več vojaštva v Meksiko.
Tretji eksadron petega korpusnega polka je danes odpotoval iz Columbusa v Meksiko. Trije posebni vlaki so bili potrebni, da vozijo za vojniki potrebne za mostvo in za kolnje.

6 ladij potopljenih.
Nemški submarini so tokom 22. marca potopili šest parnikov, enega francoskega, tri angleške in dva danska. V Angliji pričakujejo silnega napada Zeppelinov. V Londonu se prepričani, da ima Nemčija pripravljene 50 Zeppelinov, ki lahko razbijajo ves London.

Dva parnika zaplenjena.
London, 23. marca. Angleška pomorska oblast je razsodila, da sta nemška parnika "Kronprincessin Cecilie" in "Prinz Adalbert" odsedaj naprej last angleške vlade. Prvi omenjeni parnik nosi 20.000 ton, in drugi 6000 ton.

—Redna mesečna seja Slovenske Narodne Čitalnice se vrši v četrtek, 30. marca. V zadnji številki je bilo poročilo napačno, zato naj člani blagovoljno vpoštevajo in se udeležijo prihodnji četrtek, 30. marca.

—Šest mladih deklet, starih 13 do 15 let je pobegnilo v sredo in torek staršem. Kot naznana josta starši, so imele opraviti z raznimi zapeljivci, katerih je bilo v Clevelandu mnogo. Policija je prišla tekem zadnjih treh dni 27 žensk in možičkov radi nemoralnosti.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONEDELJEK, SEREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$5.50 Posamezna številka - 5c

Vsa plačila, denar in dolar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6111 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krainars) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit. Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 35. Friday March, 24, 1916.

Kaj bo po vojski?

Članek, katerega tukaj pričujemo, je spisal dr. Henry C. Emery, profesor politične ekonomije na Yale univerzi. Dr. Emery piše jako logično in premišljeno ter je njegov članek "Kaj bo po vojski?" vzbudil splošno zanimanje.

Leto nazaj je skoro vsakdo vpraševal: Kakšen učinek bo imela evropska vojska na ameriško trgovino? Danes pa vsakdo vprašuje: "Kaj bo posledica miru? Kaj bo po vojski?"

Uganjka, ki se nam je stavila pred enim letom, je sedaj precej dobro rešena. Mi se zanašamo na število vojnih naročil, ki so v prvi vrsti povzročila, da se je vsa trgovina v Ameriki pomnožila, da so tovarne začele delati s polno paro, da se v resnici ni toliko vojnih naročil kot nekateri pripovedujejo. Resnica pa je, da mnogo tovarov zaposluje delavce pri izdelavi blaga, ki je namenjeno za Evropo, in da smo pri tem začeli zanemarjati mnogo svojih lastnih potreb. V splošnem pa so večje zahteve ljudi povzročile večjo delavnost med tovararni, in tudi med onimi, ki sploh ničesar nimajo opraviti z vojnimi naročili. Pa še nekaj moramo pomisliti. Lanska letina v Zjed. državah je bila ogromna, nikdar še tako velika v nobenem drugem letu. In farmarji so prodajali svoje blago z velikanskimi dobičkami. In to je, kar nam silni misljenje, da če farmar dobi visoke cene za svoje blago, da je ves narod srečnejši. Poglejmo, kaj se je n. pr. zgodilo z bombažem. Angleška blokada je preprečila, da se bombaževina ni mogla eksportirati razven v dežele, ki so neustrezne absolutno ali v prijateljstvu z zavezniki. Mnogi so mislili, da morajo biti vse južne države banke, ker ne morejo prodati svojega velikanskega pridelka bombaževine, toda bombaževina se je prodala vseeno in sicer še za večjo ceno, kot so nameravali. Zatorej se lahko reče, da ameriška trgovina gleda s širokim smehom v bodočnost.

Kaj pa nastane tedaj, ko se sklone mir? Kakšen bo gospodarski položaj v Evropi, ko se neha vojna? Kako bo upljival evropski trg na ameriško trgovino? In v tej točki je stotine raznovrstnih mnenj. Različne avtoritete vsak dan prinašajo svoje mnenje na površje. Nekateri pravijo, da je moč Evrope zlomljena za najmanj 50 let, in da bodejo Zjed. države gospodarica vse svetovne trgovine. Drugi pa zopet trdijo, da se bodejo evropski narodi z isto vneto poprijeli mirovnega dela kot so se oprijeli vojske, in da se bode trgovina Zjed. držav kar ustrašila pred množino evropskih izdelkov, ki bodejo prihajali za tako ceno v Ameriko, da se tu niti misliti ne da, da bi bilo mogoče izdelovati jih po takih cenah kot v Evropi.

Nekateri menijo, da če v Ameriko ne bo več naseljencev, da ameriške tovarne ne bodejo mogle izdelovati velikanskih naročil. Po njih mnenju ne bo nobenega naseljencev iz Evrope. Drugi zopet pa vidijo naša obrežja vsa črna z ubežniki iz Evrope, ki bodejo iskali zavetišča v Ameriki pred silnimi davki, ki bodejo tlačili Evropo. V večina slučajih so taka mnenja samo uganjanje in ljudstvo ne misli dalje kot: eno

mnenje je ravno tako dobro kot drugo. Toda na ta način se položaj nikakor ne rešuje pravilno. Nič ni bolj težavnega kot premišljevanje, kaj se bo zgodilo po vojski v Evropi, kaj se bo zgodilo v Ameriki.

In tu je treba pravilno misliti. Najprvo se moramo otrestiti ideje, da svet še nikdar ni doživel tako silne katastrofe kot v današnjih dneh. Seveda današnja vojska "je največja, kar jih je bilo kdaj," toda pomisliti moramo, da je svet tudi veliko večji kot je bil kdaj. Številno mrtvecev in ranjencev je naravnost strašno, toda če hočemo premišljati učinek boja na ekonomični položaj se moramo ozirati na prebivalstvo, bogastvo in vire bogastva, kakor jih imajo razni narodi. Resnica pa je tudi, da se vojska lahko nadaljuje tako dolgo, da se sploh ne more računati, kaj nam prinese bodočnost. Če traja vojska deset let, se sploh ne more prerokovati danes, kaj se bo potem zgodilo. Torej je vprašanje, kaj se bo zgodilo po vojski, tako težavno odgovoriti, da se moramo na vsak način držati nekaterih majhni odgovorov. Zato pa je ta članek spisan v nadi, da se vojska v Evropi ne bo vršila dalje kot dvajset mesecev, in da v prihodnjih dvanajstih mesecih vojska ne bo hujska kot je bila v preteklih dvanajstih. Mogoče bo vojska trajala dalje kot dvanajset mesecev, mogoče manj, toda če traja dalje, se sploh ne more naprej povedati, kakšno bo gospodarsko razmerje po vojni.

Zgube v vojni.

Finančne zgube, dasi segajo v grozne številke, niso tako silne, kot bi kdo mislil, ko študira stroške vojne. Pa tudi opustošenje ni tako ogromno kot je bilo svoje dni pri vojnah ki so trajale leta in leta. Vzemimo n. pr. trideset letno vojno, ki je trajala v Evropi od 1618-1648. (Prebivalstvo Evrope, ki je tedaj štelo kakih 220 milijonov, se je skrčilo na 132 milijonov. In veliki financirji, ki upravljajo danes stroške vojne, nam pripovedujejo, da so finančne težave za vojno danes veliko manjše kot so bile ob času Napoleonovih vojsk. V tem članku bomo primerjali številke večina s številkami iz ameriške civilne vojske.

Kakšen položaj pa bomo imeli v Ameriki, potem ko se vojska neha? To vprašanje je precej odvisno od onega vprašanja, ki pravi, v kakšnem položaju bodejo evropski narodi ob koncu vojne? Položaj evropskih narodov bo odvisen od treh stvari: Učinek zgube človeških življenj na delavski trg; položaj zemlje in naravnih bogastev, in vprašanje, koliko bomo mogli pripraviti kapitala za tovarne in stroje.

Najprvo premislimo nekoliko zgubo življenj, kar se tiče produktivne zmoglosti. Meseca januarja so znašale angleške zgube 549,567 mož po 16 mesecih vojne. In če vzamemo celo prebivalstvo Anglije (brez Indije in južne Afrike) znaša prebivalstvo 60.000.000, zneso to manj kakor en odstotek vsega prebivalstva. Belo prebivalstvo južnih držav ob času ameriške civilne vojne je znašalo 5,500,000 ljudi. V treh dneh boja pri Gettysburgu so zgubili 20.000 ljudi, ali skoro štiri desetine enega odstotka vseh belih ljudi. V eni sami bitki

toliko zgu. Seveda take primere niso tipične za splošni položaj. Toda vseeno, ker smo vsi že nekoliko hipnotizirani od današnje vojne, pa je dobro, da vemo, da so južne države v civilni vojni v treh dneh boja izgubile štiri desetinke več ljudi, relativno kot Angleži v 16 mesecih boja.

Ves drugačen je položaj Francije in Nemčije, kajti ti dve deželi ste postavili na bojno polje mnogo več vojaštva v primeri s prebivalstvom. (Normalno število vojaštva, kar ga mora kak narod postaviti na bojno polje, odgovarja deset odstotkom vsega prebivalstva. In za teh deset odstotkov mora narod napeti vse svoje moči. Južne države v civilni vojni so celo nadkrilile to število, kajti postavile so 15 odstotkov vsega prebivalstva v armado. Severne države so poslale v vojno 7 odstotkov prebivalstva ali 1,500,000. In če Nemčija in Francija napnete svoje sile ter izčrpate deset odstotkov prebivalstva za vojno, tedaj postavijo lahko okoli 40,000,000 vojakov na bojišče. Kar se tiče zgu, so številke jako različne. Da pa znano ceniti te zgube pravilno, je treba imeti na mislih več točk. Mi na noben način ne moremo šteti ujetnike kot industrijalno zgu, ampak le ranjene in mrtve. Kajti ujetniki se štejejo v zgubo le tekmo vojne, dočim po vojni se vrnejo v svoje kraje in so zopet lahko šteti kot industrijalna moč. Velikega pomena bi bili ranjenci v prejšnjih bitkah. Toda v današnji vojni je v resnici nevarnost, koliko ranjenih vojakov se vrne zopet na fronto, in koliko jih bo po vojni zopet lahko stopilo na industrijalno polje. Prad seboj imamo nemške uradne številke ranjencev. Iz teh se dožene, da je 88,9 procentov ranjenih se zopet vrnilo na bojno polje, 1,9 procenta jih je umrlo za ranami in 9,2 procentov jih je za vedno nezmožnih za vojsko, ali pa za delo. Ob istem času imamo pred seboj francoske številke ranjencev. Te številke so sledeče: 54,3 procentov ranjenih vojakov se je lahko vrnilo takoj na bojišče, 24,5 procentov jih je dobil dopust, da okrevajo, 17 procentov jih leži vedno v bolnišnici, 3,5 procentov jih umre za ranami in 1,50 ali poldrugi procent pa jih postane popolnoma nezmožnih za vsako službovanje. Te številke so bile nastančne preiskane od silnih zdravnikov, in preiskava za preiskavo se je vršila, in končno se je dognalo, da so številke prave in absolutno zanesljive. Torej se ne smemo dati zapeljati od "skupnih zgu". Vojak je lahko ranjen, ozdravi, gre na bojišče, je zopet ranjen in se zopet prijavi na službo. Mi torej računamo samo z onimi, ki so bili ubiti in z onimi, ki so umrli za ranami ter z onimi, ki so popolnoma nesposobni za kakor delo. Ko se je vršila civilna vojska v Ameriki, je umrlo več vojakov na bojnem polju radi boleznim kot ran. In boleznim so se v današnji moderni vojski skoro popolnoma iztrebile.

Najvažnejše je torej računati s "permanentnimi zgubami". Mr. Belloc, ki piše sijajne članke o vojni, pravi, da moramo računati "s permanentnimi številkami začasnih zgu", ali z drugimi besedami: Če se deset ranjencev vrne na bojišče kot ozdravljenih, jih je še vedno deset drugih, ki so prišli pravkar ranjeni iz bojišča. Zato je razlika med "vojskomi" in "gospodarskimi zgubami".

Mnogo se je govorilo v tej vojni o velikem številu ubitih v primeri z ranjenimi. Številke kažejo, da je to resnica samo v Angliji, kjer je število ranjenih napram mrtvim kot 1:3, dočim znaša isto število v Franciji 1:3,3.

Dalje prihodnjic.)

Dva dobra krojača dobita takoj stalno delo in dobro plačo. Intihar Tailors, 15710 Waterloo Rr. St. Clair in Collinwood kara v Collinwoodu (36)

Razne zanimivosti.

KAKO JE NA KRANJSKEM.

Pretekli teden je dospelo nekaj slovenskih deklet iz stare domovine v Cleveland. Ena izmed njih nam je pripovedovala o položaju v stari domovini sledeče:

"Na parniku, na katerem smo potovali v Cleveland, nas je bilo 93 Slovenk. Kaj smo hotele, kot iti v Ameriko. V stari domovini so razmere grozne. Da se navaden človek preživi, je treba več čudeža in več kot trikrat zadregniti jermen pri blazah ali trakove pri kijklah, da se, privede zabavljajoči želedec. In sitnost je bila velika, da so nas pustili iz Avstrije. Več kakor 30 kron je morala vsaka ženska in vsaka dekle plačati v državnih znakih, da je dobila končno dovoljenje potovati naprej. Strašili so pa nas z vsem mogočim: Da se bomo potopili na morju, da nas bodejo vjeli Angleži, itd. Toda zgodilo se ni ničesar. Posadka angleškega blokadnega brodovja je sicer obiskala naš parnik, toda nobenemu se ni ničesar zgodilo. Naše potne liste je moral podpisati nemški konzul, predno so bili v Avstriji veljavni.

"Kadar v Ljubljano pripeljejo kruh ali moko, tedaj je vselej velikanski naval na kruh ali moko. Mnogokrat so nastale take gneče, da so potohli več otrok. Ubogi ljudje se tepejo za kos kruha. Vlada si ne zna pomagati, ker ima komaj za sproti. Ponekod na kmetih pa se dobi še kaj žita, ker ga ljudje skrivajo, toda gorje jim, če ga oblasti najdejo. Kmetje imajo skrito žito na svojih ležiščih, pod slavnico, kjer ležijo, itd. Vojaštva v Ljubljani je malo. Vse vojašnice so spremenjene v bolnišnice in skoro vsa večja javna poslopja. Kar je do 55. let starih moških, so potegnili že vse k vojakom. Zalosten je pogled po Ljubljani, kjer hodijo stotine in stotine mladih in srednje starih moških po berglah brez rok, z enim samim ušesom, z odtrganim nosom in še drugega pokvarjeni. Človek res premišlja, zakaj se je vse to zgodilo, v čemga korist, čisto bi imel do brote od te nesrečne vojske? Narod že ne, ker bo ves puhabljen in brez denarja.

NEMCI NAS HOČEJO ZA PLESTI V VOJNO.

Baron Sonino, japonski ministar za zunanje zadeve, se je pretekli teden izjavil, da neka evropska sila si prizadeva na vse načine, da bi zapletla Zjed. države v vojsko z Japonci. Tako se je izjavil japonski ministar pri zborovanju ameriških državljancev. Baron Sonino je zatrnil, da če ta evropska sila (Nemčija) doseže, da nastane vojska med Zjed. državami in Japonci, da je potem moč in nadvlada Nemčije absolutna. Razmerje med Japonci in Zjed. državami ni bilo še nikdar tako ugodno kot v današnjih časih. Razmerje med Japonci in Amerikanci bo postalo še bolj v bližnji bodočnosti. Japonska nima vzroka napadati Amerike, Ameriki se pa niti sanja ne, da bi se hodila kam po svetu pretepat. Ta boj med Amerikanci in Japonci je samo v glavi nemškega cesarja, ki ne more živeti brez mesarenja ljudi, in ki meni, da bo v slučaju vojne med Japonci in Ameriki v kalnem ribaril. Narodi pa so danes preveč pametni, da bi se tepli med seboj v korist tretjega.

NEMCI POMAGAJO VILLI?

Na Wall Street v New Yorku prevladuje v finančnih krogih mnenje, da dobiva Villa le s pomočjo nemškega denarja dovolj streljiva in orožja, da nagljuje s požigom in umorom po Meksiki in Ameriki. Marcus Leon, eden prvih financirjev v New Yorku, se je izjavil: Nemčija je pretekli teden potom brežičnega brzojava garantirala dovolj zlata na newyorskim borzi, da se je cena nemškimi markam nekoliko dvignila. In takoj za tem smo slišali, da je dobil Villa večjo množino zlata in orožja, nakar se je pripe-

til napad na azijske državi-ne. Nemško zlato se v Meksiki rabi v velikih množinah, da se podže in podkuri razne meksikanske "voditelje" k vstaji, da zapletejo Zjed. države v vojno z Meksiko, ter da bi imele Zjed. države doma toliko posla, da se ne bi mogla administrativna vlada ozirati na položaj v Evropi. Pretekli teden se je utihotopil preko meje v Meksiko en vlak, poln streljiva. Prav gotovo je, da je to streljivo dospelo iz Bridgeporta od takozvane Bridgeport Project Co. ki je v nemških rokah. To kompanijo za streljivo, ki je podružnica Kruppove tovarne, je ustanovil neki Mr. Heynen, ki je bil dalj časa nemški konzul v Meksiki. Znano je tudi, da je spomladi leta 1914, ko smo imeli težave z Meksiko, pripiljala pred pristanišče nemška ladija Ypiranga, ki je hotela izkrcati municijo za Huerta. Ker pa ameriška vlada tega ni dopustila, so morali ameriški vojniki za Huerta dobiti streljivo. Na ladiji Ypiranga se je tedaj nahajal Heynen, kot zastopnik nemške vlade, ki je prodajala Huerti streljivo, da ga rabi proti Amerikancem. Nemška vlada je tedaj dobro vedela, da ameriška vlada ne prizna Huerta kot predsednika, ker je bil obdožen mnogih umorov, toda kljub temu, da so se nahajale Zjed. države v nevarnem vojnem stanju z Meksiko, je nemška vlada prodajala Meksiki streljivo. Zato je silno absurdno in grdo od Nemčije sedaj, da očita Amerikancem, da prodajajo streljivo zaveznikom, ko je jasno kot beli dan, da je Nemčija še leta 1914 prodajala meksikanskim revolucionarjem streljivo in jih zahtevala z denarjem.

Mr. Heynen je sedaj pobegnil in se ga ne more najti. Zanimivo je tudi dejstvo, da je imel Heynen svoj urad v New Yorku na 60 Wall St. ravno v onih prostorih, kjer je imel svoj urad kapitan Von Pápen, katerega je ameriška vlada spodila domov v Nemčijo, ker je rogovillil proti Zjed. državam.

BANGERMANIZEM.

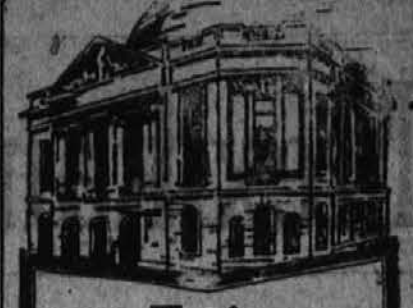
Angleški pisatelj William Le Queux, je pravkar spisal knjigo "German Spies in England", v kateri knjigi dobimo nekaj avtentičnih podatkov glede nemških intrig proti Zjed. državam. Zanimivost: prve vrste v tej knjigi je neki govor, katerega je imel nemški kaiser v Potsdamu leta 1908, obh priliki, ko je sklical veliko posvetovanje vojaških in mornarskih častnikov. V tem govoru je nemški cesar napram svojim generalom se izjavil: Mojja generalom v Zjed. državah je absolutna, kajti v Ameriki je ena polovica ljudi Nemcev ali pa rojenih od nemških staršev. Prišel bo dan, ko bom lahko uničil Francijo in Anglijo, dočim bo Rusija in Amerika na kolenih pričakovala moje milosti."

Pisatelj Le Queux piše nadalje, da se nahaja originalna kopija tega dokumenta, ki je bila ukradena po ogleduhah v Beroonu, v arhivu angleške vlade. Zgodovina omenjenega govora nemškega cesarja je sledeča:

"Kamala potem, ko je bil v Nemčiji narejen prvi Zeppelin in preskušeni ter pronajden, da odgovarja vsem potrebam, je cesar sklical veliko vojno posvetovanje. Posvetovanje se je vršilo meseca junija, 1908. Tu je bil navzoč cesar, cesarjev brat Henrik, zastopniki vseh nemških držav, poveljniki armade in admirance in dotična oseba, katera mi je dala te informacije. Zal mi je, da ne morem podati imena te osebe, ker dasi je Nemeec in v visoki državni službi, pa se ne strinja z nemško politiko. Angleška vlada je tedaj dobila sporočilo, da je kaiser pripravljen začeti z vojsko. Na zborovanju je začel svoj govor sledeče: "Gospodje, ko sem sklical to zborovanje za nočjo, sem sledil božjemu povelju. Vsemogočni Bog je bil vselej zvest in veren pomočnik cesarske Hohenzollernske hiše, in k njemu se vselej obračam v uri stiske in pomoči. Po dolgih in vročih molitvah,

je končno dospela ku Boga k meni. Gospodje, vi moji zvesti svetovalci in prijatelji, pred katerimi nisam nobenih skrivnosti, vi ste priča, da odkar sem dospel na prestol, da je bila moja najbolj priručna želja, da ohranim mir, prijateljstvo in spoštovanje med vsemi narodi na svetu. In vem, da moje postopanje ni vselej našlo odobravanja pri vas, in da bi vi ob mnogih prilikah raje videli, da sem rabil stisnjeno pest kot svilašo rokavico pri obravnava-h z nekaterimi drugimi vlada-mi. Nisem se zmenil, kaj ljudstvo poreče, kajti jaz se smatram od Boga poslan in nisem nikomur odgovoren za svoja dela. Bog mi je dal v roko sredstvo, da lahko pomnožim bogastvo naše dežele. Vi vsi veste, kaj mislim. To je nov Zeppelin, katerega je znal grof Zeppelin s pomočjo Boga v obrambo in slavo naše domovine. S tem orožjem v rokah, lahko enkrat za vselej uresničim lepe pesnikove besede: "Deutschland, Deutschland, weber alle! Da, gospodje, Nemčija mora biti prva na svetu, edina in nad vsemi drugimi. To je moja naloga, dana od Boga, in zato mi je Bog dal v roke dovolj dobno orožje, da to božjo nalogo storim. Seveda, danes je še pre-

godaj, da bi stupovedal vojsko, in se morem povedati, kdaj naj prvi ustavimo. Dal sem pa povelje, da se takoj zgradi dovolj velika množina Zeppelinov, in kakor hitro bodejo ti gotovi, planemo nad Dalje na tretji strani.

Tu je \$50.000.000.

Če pošljete denar v evro-po, pošljete pri nas in mi ga popolnoma garantiramo. Ta garancija je podprta s 50.000.000 našega premoženja. Nič več vas ne veča, če pošljete denar pri nas. Vprašajte za cene. Poštan naročila se ne prodajajo v bojujuče se države.

The Cleveland Trust Company
Corr 115,000 Depositors

Varno in zanesljivo

MI POŠILJAMO denar V AVSTRO-OGSKO POTOM HRANILNICE NA DUNAJU

Vsak, ki pošlje denar, dobi potrdilo prejemnika. Hitra in poštna postrežba.

Centenim dnevno priporočam svoje lepo opremljene DVORANE za seje, veselice in druge prilike. GOSTILNA z najboljšimi pijačami, na drobno in debelo. Garantirano blago, nizke cene.

LEO SCHWALB,
6131 St. Clair Ave.

VABILO.

Mi smo pripravljene, da vam pokazemo novo in moderno zalogo poslovalskih in letenskih damnikov in lepoticja. Mi smo očini modni trgovci te vrste na St. Clair Ave.

J. WARNER,
5820 ST. CLAIR AVE. BLIZU E. 56th ST.

FRANK MULEY

NAZANANJA, DA DEJUBE ZA

THE RAY S. DUNHAM COMPANY
1314 ST. AND MILES AVE.

Naprodaj je nekaj sto 1000 lotov, na katerih je možna voda, kanali, tihki, planirane ceste in lupe, drvevca. MILES HARWARD PARK. Priidite k nam in se pogovorite.

1081 ADDISON ROAD.
Tel. Bell Garfield 4621 R

DVOJNE ZNAMKE

Celi dan vsaki torek.

Stotine stvari na razprodaji vsaki dan v našem pritičju.

Moške, ženske, deške in dekliške obleke. Vse blago je moderno, trpežno in po ceni.

The May Co

Tolmači za vse evropske jezike v našem tujemskem oddelku na balkonu na Ontario strani.

Oni vam pomagajo pri kupovanju, da dobite kar želite in vam naredijo kupovanje ugodno.

Francosko, Italijansko, Nemško, Rumunsko, Madarsko, Čehsko, Polsko, Rusko, Slovensko, Slovaško.

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov. 1910.

Inkorporir. 13. marca 1914.

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URADNIKI:

PREDSIEDNIK: JOHN GORNICK, 6106 ST. CLAIR AVENUE.
 PODPREDSIEDNIK: FRANK KOGAN, 3904 ST. CLAIR AVE.
 TAJNIK: FRANK HUDOVERNIK, 1063 EAST 62nd ST.
 BLAGAJNIK: JERNEY KNAUS, 1062 EAST 62nd STREBET.
 VRH. ZDRAVNIK: J. M. SHELLEKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKSIC, 1205 Norwood Rd. Jos. RUSS, 6712 Bonna ave.
 Frank ZORIC, 5909 Prosser ave. Frank CERNE, 6033 St. Clair ave.
 Anton GRDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1061 Addison Rd.
 Anton OHTER, 1168 E. 61st St.

Sedež vrhovnega odbora se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.
 Pisarna vrhovnega urada 1062 E. 62nd St. drugo nadstropje, središče Cuyahoga Telefon Princeton 1276 R.
 Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezo glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Nadaljevanje iz 2. strani.

Anglijo, razbijemo angleško brodovje, in nobena sila na svetu nam ne more poteti preprečiti, da ne izkrcamo svojega vojskovanja na angleških tleh. Ali se spomnite, gospodje, kaj je rekel naš slavni general Bluecher, ko je gledal iz stolpa St. Paulske katedrale v Londonu? Dejal je: Kako imenitno mesto je London, da bi ga napadli!

"Vi bi radi vedeli, kako se bodoje sovražnosti začele. Moja armada ogleduhov, ki je raztresena po vsej Franciji in Angliji, po celi južni in severni Ameriki in po vseh krajih, kjer so nemški interesi, bodoje skrbeti za to. In ko se začne ta boj, bo znan v zgodovini kot boj za pan-germanizem. Zastavim vam svojo cesarsko besedo, da vsaki Nemec, ki živi v kateremkoli kraju sveta, bo dobil pomoč in podporo od mojeg cesarskega meča. Celo da se vladam neomejeno v Zjed. državah, kjer je polovica prebivalstva nemškega rodu ali pa rojenih od nemških staršev, in kjer je kakih 3.000.000 volivcev pripravljenih, da na mojo besedo volijo, kakor jaz zahtevam. Nobena vlada v Ameriki se ne more držati, če jaz nečem, kajti Nemci v Ameriki imajo svojo moč po svoji "Nemško-Ameriški Zvezi", ki naredi vse po mojem povelju. Če je kak Nemec vreden svoje cesarske milosti, je to dr. Hexamer predsednik ameriške nemške zveze, ki se lahko po pravici imenuje pravi vladar Zjed. držav."

Iz tega govora, ki je avtentičen in shranjen v državnih arhivih, bo spredel marsikak Slovenec, ki ima danes še terno v duši, kam meri Nemčija. Za povečanje cesarstva, za povečanje tiranije napram revnim, za povečanje krvavega cesarskega blišča.

Trinajstletna deklara Pierina Kocjančič, žrtev obstreljevanja goriškega mesta. Na dunajski kliniki se nahaja 13 letna Pierina Kocjančič iz Gorice, hči marnarja, ki se nahaja pri vojakih. Deklario je lani 18. novembra zadela granatni drobec na česti v obe roke. Mati, ki je bila ženo, in drug njen otrok sta se mogla rešiti pred granatami, deklica pa je bila močno poškodovana. Najprej je bila doma v ulici Cipriani 8, potem v goriški bolnišnici in v Trstu, kjer so jej hitro odrezali levo roko pri členu in desno roko v laktu, potem so jo poslali na dunajsko kliniko, katero kmalu zapusti. Kaj bo z njo? Oče je pri vojakih, mati živi v Gorici s štirimi malimi otroki, uboga Pierina si ne more služiti kruha z ostanke svojih rok.

Dražilci papirja. Na Nemškem so izdelovalci papirja sklepili, da zvišajo vnovič cene za osem odstotkov. Vzlic temu bo papir na Nemškem še vedno dosti cenejši kakor v Avstriji.

Hiša, ki ima 6 lepih sob in kopalnico, lep lot, se prodaja jako poceni, ako se prodaja tekmo 30 dni. Jako poceni in na zmerne odplačila. 1269 E. 59th St. (36)

Normalna barva.

Vsako ve, da se vam vsi zdi, da vaša obrazna barva ni prava, kot bi se spreminjala rumeno, blede ali sivo. Potrebno je v takih slučajih, da takoj podvzamete potrebne korake. Prav gotovo želite, da opravi pravično svojega dela. Priporočati bi bilo torej, da vzamete Trinerjevo ameriško grenko vino in ga redno rabite. To povzroča, da pridete zopet v normalen položaj. Apetit se vrne, prebavljalni organi redno delujejo. Vaše telo zadobi zopet normalno barvo. Po lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovalec, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Pomnite, da ni boljšega zdravila, da polajša bolečine kot je Trinerjev liniment. Drgnite boleči del dobro s Trinerjevim linimentom in videli bode posledice. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

Slovo in vabilo!

Tekom dolgih let moje gostilniške obrti na 1009 E. 62nd St. "pri gasovni" sem vam skušal postrčiti vselej kolikor je bilo v mojih močeh z zdravim in pošteno pijačo, kadar ste bili željni. Zdaj pa pride čas ločitve, in rad bi videl še enkrat moje prijatelje in znance zbrane v mojih starih gostilniških prostorih na 1009 E. 62nd St. in sicer v soboto, 25. marca, da se še enkrat pošteno zmenimo in se poslovimo. V pondeljek, 27. marca po odpremi gostilniške prostore v Collinwoodu in sicer na vogalu Calcutta ave. in E. 157th St. kjer bom skušal rojakom tudi nadalje postreči po svoji najboljši moči in volji.

V soboto, 25. marca je zadnji dan, da se mudim na E. 62. cesti. Vabim vse prijatelje k slovesu, objednem se pa priporočam rojakom in stariim znanem v Clevelandu in Collinwoodu, da me tudi na novih prostorih ne pozabijo.

FRANK STERNISA, 1009 E. 62nd St.

Naprodaj je čedna hiša, ki ima 13 sob, jako poceni in po ugodnih pogojih. Lahka plačila, dober gospodar. 1055 E. 67th St.

ALI ČAKATE?

"Čakal bom, dokler me ne bo bolelo." pravijo nekateri, ki jih boljjo zobje. Ali vi čakate toliko časa, da pogori vaša hiša, namesto, da bi poprej zeli zavarovalnino proti ognju? Kadar je vaš otrok bolan, ali čakate, da umre, predno pokličete zdravnika? Ali čakate, da pride najhujši mravz v januarju, predno kupite gorko obleko ali sukno? Nikar ne čakajte, dokler vas "ne boli".

DR. F. L. KENNEDY, zobozdravnik.

5402 Superior ave. & E. 55th St. Uradne ure: 9-12 dop. in 1-5.30 pop. Ob pondeljkih, četrtnih in sobotah zvečer. Vse delo garantirano. Zobe deremo brez bolečin. (35)

Govori se slovensko.

Več vrst tiš in lotov imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imeli svoj vrt in prbtor, kjer bi redili kokoši? Tu se vam nudi čepa prilika. \$500 plačate takoj, ostanek na lahka odplačila. Nova hiša, 6 sob in kopalnice, vse novo. Velik lot 100x1300. Vzhodno od Nottinghama, dve minuti do kare, stop 125 Shore line, 18614 Neff Rd. Posebno nizka cena pred 1. aprilom. Vprašajte na 1368 E. 65th St. suite 4. (36)

♦ Vsakemu, kteri mi pošlje naslove svojih prijateljev in znancev živčih ♦ ♦ v Ameriki, mu pošljem lep spomin. ♦ ♦ HEN. J. SCHNITZER, BANKIR, ♦ ♦ 141 Washington St. NEW YORK. ♦ ♦

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

HIŠE NAPRODAJ.

Hiša na E. 43rd St. za 5 družin, rent na mesec \$52. Cena \$4600. Takoj se plača en tisoč. Ostalo na lahke obroke samo \$200 na leto in obresti 6%. Sprejaj je prostor za trgovino in hlev zadaj; vsaka družina ima električno razsvetljavo. Slovenci, take prilike so redke, torej je ne zamudite.

Hiša na E. 47th St. 10 sob za 2 družini, v dobrem stanju, cena \$3500.

Hiša na Prosser ave. 7 sob, za 2 družini, velik lot, škripljeva streha, dvojčji stranišč, v dobrem stanju, cena \$3500.

Hiša na Carry ave. dve hiši, za 3 družine. Cena \$4000.

Hiša za 3 družine na E. 63. cesti, cena samo \$3350.

Hiša na vogalu E. 64. ceste in Spilker St. za 6 družin, rent na mesec čez \$70. Cena samo \$6000. Takoj \$1000, drugo na lahke obroke.

Hiša na E. 72nd St. za 2 družini, v dobrem stanju, kopalnice in vse potrebno pri hiši, cena \$3100. Takoj se plača \$700, drugo na lahke obroke.

Hiša na E. 76th St. 8 sob, električna luč, škripljeva streha, hiša skoro nova. Cena \$3700, takoj \$1600. Drugo na lahke obroke.

V Collinwoodu čisto nova hiša, za 2 družini, hrastov pod, škripljeva streha, kopalnice, velika klet, peč za gorakoto, cena \$3700. Takoj \$800, drugo na lahke obroke. Imam še v Collinwoodu mnogo drugih hiš na prodaj na lahka odplačila. O-pomba: Tukaj navedemo hiše, katere je treba takoj plačati, bom jaz preskrbel denar, ako kateremu manjka do polovice par sto dolarjev gori omenjene svote. Za vsa natančnejša pojasnila vprašajte pri

JOHN ZULICH, 1165 Norwood Rd.

Ker mnogim ljudem ni znano, kje je Norwood Rd. t. j. E. 62nd St. med St. Clair ave. in Superior. Imam na hiši napis, tako da me vsako lahko najde. (36)

TRGOVINA Z BICIKLI.

Naznanjam, da zopet odprem svojo trgovino s kolesi ali bicikli, ki je največja slovenska trgovina te vrste. V zalogi imam vedno tudi vsakovrstne gumijevе roberje in vse drugo, kar se potrebuje pri kolesih. Vse to dobite v moji trgovini na 6607 St. Clair ave. Naznanjam, da sem dobil veliko zalogo vsakovrstnih koles ali biciklov, tako da bom lahko izvrstno postregel vsakemu rojaku, da ne bo treba hoditi okoli drugih, ker vsakdo je lahko prepričan, da pri svojem rojaku dobi najboljšo potrebo, kar pa ni prav, se pove in se lahko pohotamo. Dolžnost je tudi naših ljudi, da podpirajo slovenske trgovce, ker izgovori: nisem vedel ali znan, ne veljajo. Moja trgovina s kolesi je največja trgovina te vrste med Slovenci, in prepričani ste lahko, da dobite pri meni vedno najbolj trpežno blago. Osem let sem že v tej trgovini in vselej sem v zadovoljnost vseh postregel. Torej se rojakom v Clevelandu in okolici prav uljudno priporočam za obila napočila, vsak me lahko najde, ker moj naslov je v oglašju tega lista.

FRANK ZAKRAJSEK, 6607 St. Clair ave.

Ali bi radi

imeli svoj vrt in prbtor, kjer bi redili kokoši? Tu se vam nudi čepa prilika. \$500 plačate takoj, ostanek na lahka odplačila. Nova hiša, 6 sob in kopalnice, vse novo. Velik lot 100x1300. Vzhodno od Nottinghama, dve minuti do kare, stop 125 Shore line, 18614 Neff Rd. Posebno nizka cena pred 1. aprilom. Vprašajte na 1368 E. 65th St. suite 4. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Imam naprodaj po zelo nizkih cenah in na mala odplačila. M. F. Intihar, javni notar, 1572 Waterloo Rd. Tel. Ohio State Wood 187 R. (36)

Kralj Matjaž.

I.

Pred starodavnim kartuzijanskim samostanom v Bistri pri Vrhniki je bila spomlad leta 1570. zbrana velika množica kmetijskega ljudstva, ki je v silni razburjenosti prav nesposobno kričala, dvigala pesti proti samostanskim oknom in celo z grdimi besedami in kletvinami sramotila častiljive božje služabnike, ki so prebivali v tem mogočnem posloju. Množica je bila do skrajnosti razljubljena in gotovo bi bila s silo vlomila vrata in vdrla v samostan, da niso izza zida molele nabite puške samostanskih stražarjev.

Toda tudi v samostanu s katerim je vladala velika razburjenost, vsi menihi so bili zbrani v krasni samostanski dvorani. (Pomnilo so stali ob strani, s sklenjenimi rokami in povešenimi glavami, in vdano poslušali priporja Ahacija ki je, peče se jeze, z dolgimi koraki hodil po dvorani sem in tja in strdilo rohnel nad zbranimi menihi.)

—Prav tega nam je bilo treba v teh težkih časih, ko vstaja ves svet proti Bogu in njegovi sveti cerkvi, je grmel pripor Ahacij. Luteranstvo se širi od gradu do gradu, od mesta do mesta, od vasi do vasi. Kmetije se puntajo proti posvetni in cerkveni gosposki. Sveta naša vera je v nevarnosti. In v takih časih, ko moramo paziti na ugled in na veljavo našega samostana bolj kot kdaj prej, v takih časih se lotevate tujih žensk! Kaj ni še vedno dovolj takih, ki se vam rade vdajajo? Ali sem vam kdaj branil, da uživajte življenje kakor veste in znate? Vsega imate dovolj, tudi veselja in uživanja; vse vam dovoljujem, samo da ostanete na moji strani in pomagajte obvarovati samostan. Gorenjska in Dolenska ste že obe luteranski, na Vipavskem se širi nova vera — naj pade Bistra in izgubljena bo tudi Notranjska. Naš samostan je tisti jez, ki brani luteranstvo, da ne more prodreti na Notranjsko, moja je zasluga, da je Notranjska še katoliška. Kolikor sem vam nekel: delajte, kar hočete, samo ne storite ničesar, kar bi kmetijsko ljudstvo spravilo potkonci in dalo našim sovražnikom novo orožje proti nam. Sedaj pa to! O — sram vas bo!

Zbrani menihi so dobro uvideli, da je pripor Ahacij govoril resnico, zato ni nihče znil besede. Vdano so čakali, kaj da pripor ukrene, zakaj da jih reši tudi iz te nevarnosti, o tem niso dvomili.

—Stvar se mora na vsak način kako potlačiti in sicer tako, da se ljudstvo pomiri, je po daljšem molku zopet povzel pripor in obrnil se k nemu izmed menihov dostavil: Pojdite doli, pater Avguštin, in pozovite glavno pričo, naj pride z dvema spremljevalcema v samostan.

Čez nekaj časa je utihnilo kričanje pred samostanom in kmalu potem so vstopili v dvorano trije kmetijski možje. Starejša sta ponižno obstala pri vratih in se mogočnemu priporju globoko priklonila, najmlajši pa je pogumno šel naprej do sredi dvorane in z bistrimi pogledi ponosno zrl priporju v oči. Molče sta se moža nekaj časa motrila, kakor dva sovražnika pred odločilnim spopadom.

Pripor je dostojanstveno sedel na svoj bogato izrezljani sedež pod velikim križem, ki je visel na goreni steni. Navidezno je bil popolnoma miren, a nervoznost, s katero so se koščeni prsti igrali s križcem na debeli zlati verižici, vsečiči okrog njegovega vratu, je izdajala njegovo razburjenost.

—Vem, da niste naš prijatelj, Anton Magajna, je končno ogovoril pripor Ahacij z zamolklim glasom mladega kmeta, ki je tako široko stal sredi dvorane. Vem tudi, da klubujete cesarjevimi, nadvojvodskimi in cerkvenim zapovedim, skrivaj razirjate krivo vero...

—Ne, milostivi gospod, je priporju segel v besedo Anton Magajna. Jaz ne razirjam krive vere. Pač pa čitam ljudem sv. pismo, ki obsega božjo resnico, in mislim, da je to koristno delo.

—Lahko bi vas zavrnili, je dejal pripor, ali danes ni časa za teološke disputacije. Vzlic temu, da oznanjate krivo vero, vas imam vendar za poštenega moža in upam, da mi poveste resnico in nič kot resnico. To reč — kaj se je zgodilo?

Anton Magajna se je nekoliko vzravna, kakor bi se bil šel zdaj prav odločil, kaj pove; in potem s trdim glasom začel pripovedovati:

—Prihajje iz Rakitne, sem šel po bližnji skoki gozd, ko slišim iz daljave obupno kričanje. Krenil sem hitro na tisto stran. Kmalu sem spoznal, da kriči ženski glas, kmalu sem tudi razločeval posamezne besede, a naenkrat je bilo vse tiho. Požuril sem svoje korake in prišel na mesto ravno v trenutku, ko je v senci izginila meniška halja. Na tleh je ležala ženska, mlada, zala ženska, očividno ciganka. Skočil sem k nji in videl, da je brez zavesti, potem pa sem planil za bežečim menihom. Kakor pes za zajcem sem tekkel za njim čez drn in strn in se mu končno res približal. Stoj! — sem zakričal. Menih pa se ni ustavil, nego je skočil še nekaj korakov daleč, potem pa se naglo obrnil in vstrelil name iz samokresa. Zadel me je v nogo, tako da mi nisem mogel več dovolj nagro slediti. Vseled tega je ubežal. Strel se je čul na cesto in na moje klicanje na pomoč so prihiteji ljudje z različnih strani, tisti ljudje, ki sedaj stoje pred samostanom in zahtevajo pravice. Pomagali so mi, da sem ubežal svojo rano, potem pa smo šli iskat ciganko. Ta je bila prišla zopet k zavesti. Povedala nam je, da je v gozdu čakala svojih ljudi, ko se ji je približal neznan menih in jo začel nadlegovati. Branila se mu je, a menih je naenkrat vrgel puško na stran, zgrabil dekleta in mu storil silo. Ciganka se je branila in kričala, a menih je bil močnejši; pograbil jo je za goštanec in ga tako tiščal, da je dekle naposled omedlelo.

Anton Magajna je umolknil. Nekaj trenutkov je vladala v dvorani tihoča. Potem je rekel pripor Ahacij:

—Saj je mogoče, da je kak razbojnik oblekel meniško haljo, da bi bil varnejši, in da bi sum zvrčal na kartuzijance. Kje je ciganka?

—Odsla je s svojimi ljudmi in mi jim nismo branili. Cigani vedo, kakva nevarnost jim preti, čeprav se je njim zgodila krivica, in zato so bežali. Ali naj ciganka nastopi kot tožiteljica proti veleuglednemu menihu? —Da pa cigani ne pozabijo na maščevanje za to strašno hudodelstvo, na to se lahko zanesete.

Pripor se je nasmehljaj. Ko je čul, da je ciganka pobegnila, da je izginila glavna in edina priča, se mu je odvalil kamen od srca.

—A kdo naj potem dokaže, da napadalec, ki je storil tisto grdo hudodelstvo, ni naveden tolovaj, nego res menih kartuzijanskega reda, je z rablo ironije vprašal pripor Ahacij in se naslonil na svoj sedež, kakor mož, ki je srečno dognal težko zadevo in si privoščil nekaj počitka.

Hipoma pa je planil spet potkonci, ko je Anton Magajna slovesno odgovoril:

—Jaz, milostivi gospod pripor, jaz vam pokažem tolovaja. Ko je nam vstrelil, sem ga natančno videl in ga natančno spoznal.

—In kdo je? Pripor je bil ves prepačen in je komaj spravil te besede čez ustne.

Anton Magajna se je molče obrnil na isto stran, kjer so stali menihi. Počasi je šel njegov plamteči pogled od obraza do obraza. Naenkrat se je pogled ustavil. Anton Magajna je s krepljivimi koraki stopil bliže in pokazaval s prstom na visokega meniha, z odločnim glasom zaklical:

—Tu je — pater Celestin je tolovaj.

Kakor ranjen tiger je planil pater Celestin proti Antonu Magajni in ko bi se ta ne bil umaknil nekaj korakov, bi ga bil ugrabil menih velikan še podrl na tla. Pripor Ahacij je bil ves prestrašen skočil s svojega stola in se pognal med moža, ki sta si stala nasproti, kakor bi se hotela vsak trenutek spoprijeti.

—Lazeš, lažeš, je z orjaškim glasom kričal pater Celestin in obrnil se k priporju in k menihom je težko hropeč in vzdignivši prste desne roke dostavil: Prisegam pri Bogu, da ta krivoverec laže!

—In jaz prisegam, da sem govoril resnico, je isto tako odločno zaklical Anton Magajna. V prvem trenutku je bil presečen, da se upa menih svoje dejanje tajiti ali presenečenje ga je kmalu minilo in zdaj je stal zopet ponosno in samozavestno sredi dvorane. Roke je uprl v bok in se skoro izvijajoče oziral po menihih, ki so se kričaje gnetli okrog njega, mu grozili s pestmi in ga obsipali s psovskami.

—Mir in vsi na stran — je zaklical pripor in njega zapoved je imela toliko uspeha, da so menihi zopet stopili nekoliko v ozadje. A utihnilo niso in zdaj tudi ni bilo več sledu njihovih prejšnji prijaznosti. Ko bi bil pripor mignil le z očmi, zagnali bi se bili na Magajno in ga pobili.

Toda pripor ni mislil ni na tako nasilstvo, tem manj, ker je pred samostanom zbrana množica postala zopet nemirna. Že so bili ljulje v skrbeh za Magajno in njegova spremljevalca in so vsled tega začeli glasneje kričati in razbijati ob samostanska vrata. Notri v velikem dvoranu se je slišalo to kričanje in razbijanje ob vrata, kakor tudi grožnje stražarjev, da ustrelje, če se ljudje ne umaknejo čez cesto. Pripor je z okna videl, kako močna je bila samostan oblegajoča množica, videl je pa tudi, da se je množica pridružila dama, ki je bila prijezdila po cesti z Vrhnike in zdaj grozeče dvigala svoj bič proti samostanu.

—Gospa Regina, je siknil pripor, ko je zagledal jahalko.

A zdaj ni bilo časa gledati množico. S temnim obrazom se je obrnil pripor k Magajni in k patru Celestinu. Videlo se mu je na licu, da je celo v teh burnih trenutkih ohranil svojo preudarnost in da je vedel, kako si pomaga iz te velike stiske.

—Mir! Stopite vsi na stran, je zapovedal pripor s takim rezkim glasom, da so ga takoj vsi slušali. Potem je stopil sredi dvorane. Njegova razburjenost se je bila polegla že tako, da je imel samega sebe popolnoma v oblasti in je vedel, da ne izreče nobene napačne besede.

—Slišali ste vsi, česa je Anton Magajna, svobodni kmet na Vierdu, obdolžil patra Celestina, in slišali ste tudi, kako odločno in ogorčeno odbija pater Celestin to obdolžitev. Glavne priče, ki bi edina mogla povedati resnico, pa ni tu. Trditve torej stoji proti trditvi. Vem, da je Anton Magajna pošten mož, in da namenoma ne dela patru Celestinu krivice, ravno tako vem, da je pater Celestin vnet in odkritosrčen služabnik božji in nezmožen, da bi govoril neresnico.

Na ustne Antona Magajna je legel lahen usmev, ko je slišal to pohvalo patra Celestina, ali rekel ni ničesar.

—Zagotavjam vas, da se stvar natančno preišče in jamčim vam, da ne neham prej, dokler se ne dožene resnica. Pater Celestin spada pred cerkveno sodišče in če je kriv, bo kaznovan z najstrožjo kaznijo. Anton Magajna spada pred posvetno sodišče, a tudi za njega jamčim, da ga zadene najstrožja kazen, če je patru Celestinu storil krivico. Na vsak način pa se moramo držati pravne poti in jaz sam poskrbim, da se ta dogodek naznanj posvetnemu in cerkvenemu sodišču.

Vsi so poslušali priporja z napeto pozornostjo. Anton Magajna pa je imel občutek, da so vse priporjeve besede le zvijača, ki naj patra Celestina reši, obdolžitve samega pa spravi v nestočo. To spoznanje, ki je

žalilo njegov pravni čut, mu je začelo razgrevati kri, a premagovaj se je iznova in ni priporju segel v besedo, dasi je zdaj občutil, da mu je pripor takorekoč izvil orožje iz rok.

—Ali, uvaževati je še nekaj, je nadaljeval pripor. Pred samostanom stoji velika množica, ki misli, da je pater Celestin kriv. Z orožjem bi bilo sicer te ljudi lahko razgnati, ali jaz nečem seči po tem sredstvu. Mi nismo poslani prelivati kri, nego oznanjevati besedo božjo. Ljudstvo je zapeljano in naščuvano. Da, Anton Magajna, zapeljano in naščuvano je ljudstvo, in neče čakati sodbe poklicane cerkvene in posvetne gosposke, nego hoče takoj kazen. To pa bi bila vnebovpijoča krivica. Dokler ni krivde, ne more biti sodbe. In zato vprašam vas, Anton Magajna: Kako mislite pomiriti to natušjskano ljudstvo?

—To ni moja stvar, je jedno odgovoril Anton Magajna, ki je občutil, da je pripor vso zadevo zasuljal tako, da iz nje ne bo ničesar in da pater Celestin utete kazni. Vi ste me klicali, naj vam povem, kaj se je zgodilo, in to sem storil. Drugo me nič ne briga, tem manj, ker mene nočete priznati za pričo.

Opat se pa s temi besedami ni zadovoljil. Vedel je, da s svojimi šestimi stražarji ni kos veliki množici, zbrani pred samostanskimi vratmi. Če ljudstva na kak poseben način ne pomiri, da se izlepa razide, pride do boja. Množica zavzame samostan in pobije ne le patra Celestina, nego lahko še več drugih menihov.

—Dovolite, milostivi gospod pripor, je zopet povzel Anton Magajna, da s svojima spremljevalcema odidem. Tu smo, kakor vidim, že opravili in sicer slabo opravili, kakor vedno, kadar kmet toži duhovnika.

Priporju je bilo jasno, da Magajne za nobeno leno ne sme pustiti iz samostana, dokler ni ljudstva pomiril, sicer je vse izgubljeno.

—Anton Magajna, kako mi morete očitati tako pristranost. Bog mi je priča, da ne iščem drugega, nego resnico. Zato potrpite še malo. Če je pater Celestin kriv, ga poženeh na mesto iz samostana, naj potem ljudstvo stori z njim kar hoče.

—Če meni ne vrjamate, se mu krivda ne more dokazati, ker ciganka je že kdovekje, je hladno odgovoril Magajna. Sploh je pa krivda patra Celestina že dognana.

—Ne, Anton Magajna, je dejal pripor. Krivda še ni dokazana ali čež nekaj časa bomo vsi vedeli, pri čem da smo. In obrnil se k menihom, je pripor velel: Pojdite vsi z menoj na dvorišče pater Avguštin pa naj prinese Najsvetejše.

Na samostanskem dvorišču je postavil pater Avguštin na malo mizo Najsvetejše in prižgal dve sveči, potem pa je pripor ukazal stražarjem, naj odpro vrata a naj se postavijo pred vrata ter takoj ustrelje, če bi kdo poskusil stopiti na dvorišče.

Stražarji so to čez zid naznanili ljudstvu in potem odprli vrata. Menihe je preletel mraz, ko so videli množilo, oboroženo s palicami, s poleni in tudi s sekirami. Bilo je več sto ljudi iz vse okolice, med njimi pa se je nemirno gibal isker sivec, s katerem je sedela gospa Regina Završanova, soproga "vrhniskega Pilata," kakor so imenovali trškega sodnika.

Med vsemi menihi, kar jih je bilo v Bistri, ni kmetijsko ljudstvo nobenega tako sovražilo, kakor samostanskega gospodarja patra Celestina. Bil je to ošaben plemenitaš nemške narodnosti, ki je kruto in neizprosno zatiral samostanu podobne kmete, jim nalagal vedno novih bremen in jih za vsako malenkost dal neusmiljeno pretepati.

Čim so se samostanska vrata odprla in je množica zagledala patra Celestina, je zagnala tak krik in pritiskala s tako silo proti dvorišču, da so stražarji kar odleteli na stran. Vrišč razjarjenega ljudstva je bil strahoten in menihi so se plaho umikali, videvši vzdignjene pesti, oborožene z različnimi orožji. Že so kmetije dvema stražarje-

ma izvili puške iz rok, druge pa držali tako, da se niso mogli premakniti. Eden sam je mogel dvigniti puško, a predno je ustrelil, ga je zadel po roki tak udarec z bičem, da je puška odletela na tla. Gospa Regina je bila zapazila stražarja in ga udarila z bičem ter s tem preprečila večjo nesrečo.

V tem času je že zaoril mogočen glas, ki je prevpil celo divje kričanje množice. Pripor Ahacij je bil prijel Najsvetejše, je dvignil visoko v urak in bližajoče se množici kričal:

—Na kolena — da vas na mestu ne zadene božja kazen!

Ljudstvo je bilo prestrašeno. Instinktivno so se ljudje ustavili. Zenske so prve popadale na kolena, možki so počasi sneli kloboke in četudi nevoljno, poslušali ali se saj priklonili proti tlom. Vrišč je ponehal! Najsvetejše je rešilo samostan.

—Bratje in sestre v Kristusu, je ogovoril pripor klečečo množico. Poslušajte me! Samo nekaj trenutkov me poslušajte. Če je pater Celestin kriv hudodelstev, katerih je obdožen,

jaz vam ga izročim pri priči, in če ga obesite na samostanska vrata, vam ne bom branil.

Ljudje so dvignili glave in se z začudenjem ozrl na priporja. Njegova obljuba je naredila nanje najboljši vtis; da utegne biti ta obljuba zvičajna, na to ni nihče mislil.

—Morda pa pater Celestin ni kriv; morda je kak tolovaj oblekel meniško haljo, da bi bil pri svojem početju varnejši, je nadaljeval pripor. Glavna priča, napadena ciganka, je pobegnila. Zakaj ni prišla pričati? Ah ni mogoče, da ima slabo vest?

—Saj je Magajna spoznal, da je bil pater Celestin, se je oglašal neki kmet, ki je klečal v prvih vrstah. A mož, ki je bil pred eden najglasnejših in najsirovejših, je govoril zdaj že z očitno ponižnostjo, kakor človek, ki že sam dvomi o svoji stvari.

—Da, Magajna pravi tako, je dejal pripor. Vem, da je Magajna pošten mož, ali vzlic temu se je lahko zmotil. Videl je napadalka samo en trenutek in zato je nemogoče, da bi le na podlagi njegovega pričevanja

mogel patra Celestina obsoditi. Ljudje so pri teh besedah začeli postajati nemirni. Nekateri možje so vstali, drugi so začeli četudi potihoma mrmrati. Pripor je hitro pristopil še bliže k množici in zaklical:

—Poglejte na Najsvetejše! Živega imate pred sabo, Stvarnika nebes in zemlje, ki vas bo sodil na sodni dan. Pri tem živem Bogu naj pater Celestin prisече, da prizna resnico. Če je kriv, vam ga takoj izročim, če ni kriv, pa idite v miru domov in molite, naj vam nebeski oči odpusti, da ste njegovemu služabniku stregli po življenju.

Komaj je bil pripor končan, že je stopil k nemu pater Celestin. Veliki, širokopleči mož je bil sicer bled kakor zid, a držal se je ponosno in roka se mu ni čisto nič tresla, ko jo je vzdignil in se s tremi prsti dotaknil Najsvetejšega. S krepljivim glasom je dejal:

Dalje prihodnjic.

Dober krojaški pomočnik dobi stalno in dobro delo, Frank Gornik, 6113 St. Clair ave. (36)

GNJUS PRED HRANO.

Kaj je vzrok, da ste zgubili apetit? Mnogokrat se zgodi, da nam mahoma zgine apetit in da se nam hrana celo stadi. Zdi se kot bi narava hotela zmanjšati uživanje hrane, katere ne more prebaviti. Oslabljeni organi za prebavo ne morejo delovati in se branijo sprejeti hrano. To kaže, da je treba organe pojačati, da opravljajo svoje delo brez truda. Mi želimo priporočiti

Trinerjevo Ameriško Grenko Vino.

To veliko zdravilo bo v prvem mestu očistilo prebavljalne organe in jih pojačalo. Zguba apetita in gnjus pred hrano, bo polagoma zginil in zopet bodele imeli

Zdrav apetit, telesno moč in duševno energijo.

Kakor hitro vam manjka ena izmed teh treh potreb življenja, morate rabiti Trinerjev ameriško grenko vino in posledica vas bo prijetno iznenadila. Rabite ga tudi pri

NEMIR PO JEDI, ZAPRTJE, KISLA ALI GRENKA BRUHANJA, MORSKA BOLEZEN, PLINI, KRČI.

Lahko ste prepričani, da vam prinese Trinerjevo ameriško grenko vino zaželjeno pomoč.

PO LEKARNAH. CENA \$1.00

Jos. Triner,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Vsaka družina bi morala imeti vselej dobro sredstvo proti kašlju pri roki. Rabite TRINERJEV "COUGH SEDATIVE", kjer ni nobenih strupenih prinesov, kakor morfin ali kloroform. Rabite ga pri kašlju, hripavosti, bronhitis bolečinah v grlu in t. d. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Ker so se poslednji čas poštna razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$13.50 s poštnino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanj pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.